

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Nared bez narodnosti jest tlobo bez kosti!“

Br. 4.

Volosko-Opatija u četvrtak 23. siječnja 1902.

God. III.

Ča je novega po svete?

Austro-ugarska. Dne 18. tek. mj. na-
vršile se upravo dve godine, da je bilo imen-
ovanovo ministarstvo sa doktorom Kür-
berom na čelu. Od prvog početka pa do
danasa pokazao se je dr. Kürber vrlo sprav-
nim, energičnim i uztrajnim u svojem djelovanju,
da uzpostavi nekakovo ravnoteže u
državnom saboru u Beču i time u celoj državi.
Opaziv on odmah s početka, da sa on-
dašnjim saborom neće ništa postići, uzna-
stojao je, da se sabor razpusti i da buda
novi izbori.

To je postigao 8. junija 1900. Nu ni
novi sabor, nako pre mirniji od prijašnjeg
mu nije po volji, pa mu je za to dne 9.
decembra 1901. zapretio absolutizmom, to
jest vladavinom, koja će raditi bez sabora
po svojoj dragoj volji. Uzprkos toj pretnji
pako teško da će on složiti te razne stranke
u našem saboru, a najmanje Čeche i Njemci,
i tako će Austrija na daje biti slična moru,
koje se danonice diže i pada te koje nosi
i donosi brod i do najgubitljivije obalne
klisure, o koju se znače i razbiti!

Kada bi se imao sastati državni sabor,
nije još sasvim točno odlučeno, ali glasa se
da će to biti oko 15. febrara t. g. Do onda
će možda proračunski odbor svršiti svoje
razprave.

Zadnji put bilo je spomenuto, da ze-
matijskim kapetanom i predsjednikom sabora
u Istri bi imao biti ili dr. Rizzi ili dr. Chers-
sich ili dr. Cleva. I u istinu tri su stranke
koje šilju svoje deputacije c. k. namjestniku
Göss-u Trst i čak ministru - predsjedniku
dra. Kürberu u Beču, da preporeče odnosno
predstavljenika Njegovom Velikanstu za
imenovanje.

S vjerodostojne strane čuje se pako
da je osobito ministru-predsjedniku ovo oble-
tovanje deputacija takto dozvoljilo, da je
reko „lahko da ne bude upravo nijedan od
ove trojice imenovan!“ Tko da bude onda?
Težke su ove rječi; može se štošta promje-
niti; samo da bi nama jednom bolje bilo.
Vidit ćemo!

Bekke novine javljaju, da će se za
kratko vrieme razdiliti u Dalmaciji civilna
uprava od vojnike, da će namjestnikom
biti imenovan ministerijalni savjetnik Erazmo
baran Handel i da će vojnim zapovjednikom
postati podmaršal Karlo pl. Horsetzky, za-
povjednik 36. pješačke divizije u Zagrebu.

Baran Handel je nama Istranom vrlo
dobro poznati politički činovnik. — On je
naime negdje u godinah 1886 i 1887 bio
političkim komesarom u Pazinu i također
preko godine dana upraviteljem tamošnje
političke oblasti. Bio je sasvim nepristran,
vrlo pravedan i vrlo dobar. Poznao je dobro
zemaljske jezike, dakle i hrvatski, u kojem
je i sasvim ljepe rječavao hrvatske
podneske. S njime je slišio u onom kraju
našem kapetan Voloski, veleut. g. doktor
Manussi. Hrvatom iz srednje Iste biti će
baran Handel ujek u vrlo miloj usporenim.

U ugarskom saboru u Budapešti raz-
pravljaju se življeno i energično. Osobito živa
bila je debata između ministra domobranstva
baruna Fejervary-a i nekajih zastupnika o
kontingentu rekruta ili novaka.

Hrvatski sabor razpravlja sada o pro-
računu. Znamenito i hvalevredno je, da su
se stranka prava i neodvisna stranka sjedi-

nile dne 15. janara tekućeg mjeseca pod
jednom zastavom.

Srbija. Govori se, da će kralj Šašo
abdicirati to jest, da će se odredi na prijestolju.
Tko će ga naslediti nazna se pravo. Nje-
ko koji vele da su za to predstelinirani ili od-
lučeni ili kneževi Mirko Crnogorski ili 14-
godišnji kneževi Juraj, sin kneza Petra
Karadjordjevića.

Afrika. Rat u južnoj Africi još uvijek
traje i neće sigurno doći doči do mira, dok
Buri ne budu opet svoji u svojem i sasvim
neodvisni. Okratno ponasanje Engleza pod-
javaju uvjek više Bure, osobito pakada, sada
iza kako bje streljena burski vodja Sheepers
uslijed potvrde osude po Englezu lordu Kit-
cheneru.

Dopisi.

Iz Cresa. Ja već odavnina vrebam na
zgodu kad bi Vam g. urednič moč mogao i št-
god radostnoga javiti od ovog našeg grada
ali badava: kad pogledam svuđe ja tamno...
i mi smo Vam ovđe sa svih strana sapeti
okovi zelenjimi. — Prijave, nego rastavim
mojimi običajima tužljikama ipak danas pru-
žam se zgora i prilikom da Vam i nježno ve-
selo i utješljivo dojavim. Nije Bog zna što
ali i ovo što je pobudjuje u mojem srcu
nadi bolj budućnosti!

Pred godinu dana otvorila se i ovom
gradu koji broji 80% kopackog pučanstva,
pučka posuđilica i konsumno društvo po
sustavu Reiffesena. To društvo premda još
u zametku baš krasno napreduje i radi.
Ovila dana zaključimo naše godišnja račune
po kojih proizvadja da se je kroz prošastu
godinu prometnuo većinom u konsumnom
društvu preko 65 hiljada kruna! Članova
rasta danonice pak je broj istih da danas
segnuo na obilnih 150 obitelji! — Buduci su
prostorije gdje se je u početku smjestilo
društvo postale pretjesne to se je najmilo
još jedno skladište mnogo veće od prvoga,
u kojem se je smjestilo celi vagun svakovo-
rstne muke, pak pošto se je istu već raz-
pačalo to će se ovih dan naručiti drugi
vagun. — Kako iz ovih podataka vidite
djelovanje naše zadruge nadmašilo svaku
našu očekivanja.

Koliko i kakovih potežkoča je bilo i
tu slijadati srušivo je ovđe i napomenuti
jer su Vama dobro poznate naše sasvim iz-
nimne okolnosti i prilike. Svakako dokazalo
se ne po prvi nego po stoti put od kolike
su neizmjerne važnosti kod nas u Istri ovako-
va društva, a osobito u onih prilikama u kojih
životari naš bržani hrvatski kopač, a dožalao
se još i to kako dobrom voljom i marnim
radom sve se može, a moći će se još i bo-
lje kad se podpunoma organiziramo i u jed-
no kolo s ostalimi sličnim družtvima uljhatimo
i zaigramo.

Da je naše društvo na svom mjestu
najbolji nam je dokaz također taj, što je
ono nemili trn u peti naše propale šmijorije
i njihovih zaslepljenih podrepnicu u krvatih
i dugih kaputih, koji još i danas, premda i
danas, premda i sami vide i danonice čuju
blagoslivljat naše poduzeće, ipak oni nepre-
staju svakovrstnim lažmi i patvoranim sum-
njičiti naše društvo, ali naši se tvrdo drže
i naše stave: sasvima mjesec niš nehaje, što na
njega psesto laje...

Odmah u osnutku našeg društva, da-

kako samo za reagirat i prihod tom našem
toboz političkom podhvatu, naši su vlastelici
bjeli osnovati svoju posuđilicu „sa basi emi-
nentemente cattoliche“ (ne smijte se) ali
nisu niti medju svojim istomjeljenicima mogli
ništa opraviti. Poznati bezobrazni kapo gal-
lopun Karvin morao se je vratiti razčaran
svom gospodarom. Za pokrit tu svoju stra-
mota, bacili su van, da im vlasta nedopušta
takvog društva, buduci da već jedno takvo
društvo u gradu obstoji. — Ipak na mīg i
novčani kvas slavne junte na izričnu zapo-
vjed puljsko-boduljske kamorre a valda i
prievelom vlade, u nedjelji otvorile su svoju

„Cassa rurale sa basi eminentemente cattoliche“ jer morate znati da sada u oči izbora
naši liberalci i framsioni postali su na jednom svi toliko „Svetopetek“, sočenascim i
neki kao i malteži, a i njihova posuđilica
biti će jedna od tolikih udica na palangaru
za ulovit kog tog trubilastog „kanja“ il
„gladihina“.

Mi se u ostalom tom njihovom podhvatu
veselimo jer nam ne stoji „drugi cilj pred
očima nego izbavit cresskog kopača od svojih
pijavica koji su ga već do naga svukli i do
gole kosti oglodali, pak u to ime i želimo
našem neusudnom drugu dobro zdravje i
dug život, dočim s druge strane dovikujemo
i ovom prigodom našem kopaču koji još
spava; k nama u društvo i biti deš svoj
na svojim a ne svamotna podrepnica sra-
motnijih i goriljih od tebe, biti deš što jesu:
istarci slavo a ne kalabrežki ščavo.... a
još manje njihov *mestro de zappadorazzo*.

Iz Rukave. Prosim Vas gospodin ured-
nik, da biste štampili va „Narodni list“ ovo
moje pismo, da se kad god da sada i s našem
Rukavačinom vratila borsku odboru, koji je
za tuzinu sreću vratila borsku odboru, koji je
dakako primio, te istom sgodom kad se
je u čitaonicu sabrala „dobra ruka“ za našu
državu, stavio ju je na inkant, te je naj-
prije dopala velet. g. župnika za 4 kruna,
koji ju je odmah natrag darovao odboru,
drugi put je zapala g. N. N. za 2 kruna,
koji ju je opet darovao odboru, napokon
tredji put je zapala sakupljene gospodje i
gospodice za 2 kr. i 10 hel. koje ju opet
darovao odboru.

I tako se je dobilo za tu borsku k 8
i 10 hel. za državu.

Nadam se da će za tu borsku pasti
još kojom zgodom koja kruna.

Za dobru ruku sabralo se je 23 k 12
hel. pribrojivši k tomu od borsice 8 k 10
hel. ukupno 31 k 12 hel.

Medju ostalim darovali su i to gosp.
Anton Puž župnik k 5, g. V. Mavrić k 2
gdje Mavrić k 1, gdje A. Čović k 1, g.
I. Ivanić stud. pluk k 1, g. I. Crnjaković
stud. inr. k 1 a ostale gospodje, gospodice i
gospoda ostalih 13 k 12 hel.

Plemenitim darovateljem najsrdačnija
hvala.

negod od tih beči smo mi sakrabolski ale
pak niš dobili. Nisu puno ni neki naši ka-
pioni dobili.

Najdeblji kraj je svakako ostal Žukva-
rić i Krstić. Ja mislim pak još više onemu
prvemu. Sada, kada Talijani ne posluju beči
za kupit Rukavačane sada već nam ni Kr-
stića blizu. Po tem se more svaki, ki ima
samo malo soli na glave osvedođi, da Kr-
stić mari za nas kako i za lanjski sneg,
da je njemu samo do svojeg dobitka, do
svojeg župa. I hvala Bogu kako sam ja
odpri oče tako počnu malo po malo i drugi
Rukavačani.

Do vremena će Krstić svoji ma-
čidi va Rukavačine moč na prsti prebrojiti.
I pravo je! Za svakego pošteneve čoveka
je sramnotno da se paoči z jednom Salom ki
ih je više opravil nego Bertold. Za danas
dosta a drugi put više ako budete tako
dobri da stampate ov list. — Bog a vami.
K.

Iz Mošćenica. Na novo ljetu priredio
je naš vredni odbor ženske područnice kako
je već bilo jasno u dičnom „Nar. Listu“, boži-
dano drvo za djecu. Tom sgodom je dario
djecu, koga odjelom, koga igračkom,
a koga opet bonboni, ne gledaju na stranke.
Medju djecom bila je također i Ružica De-
šković neputa poznata smutljiva Kafule.
U očima male Ružice ditala se želja, da
dobije i ona kakav dar, a naš vredni odbor
nivid tu želju podario je i nju sa jednom
boršicom i nešto bonboni.

Djevojčica je bila sva sretna i zado-
voljna. Da, ali to nije bilo pravo Kafule
čim je za to doznao, zahtjevao je da mala
tu boršicu odmah vrati. Djevojčica je sa
tužnim srećem vratila borsicu odboru, koji ju je
dakako primio, te istom sgodom kad se
je u čitaonicu sabrala „dobra ruka“ za našu
državu, stavio ju je na inkant, te je naj-
prije dopala velet. g. župnika za 4 kruna,
koji ju je odmah natrag darovao odboru,
drugi put je zapala g. N. N. za 2 kruna,
koji ju je opet darovao odboru, napokon
tredji put je zapala sakupljene gospodje i
gospodice i gospoda ostalih 13 k 12 hel.

Domaće vesti.

Vjenčanje nadvojvodkinje Jelisave Ma-
rije. Nadvojvodkinja Jelisava Marija kći po-
kojnoga nadvojvode Rudolfa vjenčala se
danasa na 23. o. m. a princom Ottom Win-
dischgraetzom u 10 sati prije podne u ka-
pelici sv. Josipa u bečkom carskom dvoru.
Poslije vjenčanja primilo je Nj. Velikanstvo
visoke mladence u posebnu audienciju. U 5
sati poslije podne bit će u carskom dvoru

obiteljski objed, na koji su pozvani samo najblji rodjaci visokih mlađenaca. Nadvojvodkinja renuncijacija obavila se na 22. ovoga mjeseca u tajnoj vječnici. U večer 22. ov. m. bio je kod nadvojvodkinje Marije Valerije koncert u odjama Franje Karija. Bavarski princ Leopold i princeza Gisela stigli su sa svoja dva sina na 21. o. m. u Beč. Kako se glasa imala se preseliti ovih dana grofica Lonyay u carski dvor, gdje će ostati dok se obavi vjenčanje njezine kćerke.

Na 16. o. m. u večer je u čast visokih mlađenaca bio u dvoru Hetzendorf kod Stefaniće grofice Lonyay objed, na koji su bili pozvani zaručnikovi bližnjici rodjac i to među ostalima: Alfred knez Windischgraetz sa suprugom, Hugo knez Windischgraetz sa suprugom, zaručnikov otac Ernest prince Windischgraetz, princevi Robert, Hugo i Karlo Windischgraetz, vrhovni nadvojvornik grof Bellegarde, predstojnica komore grofica Coudenhove i dvorska gospodja grofica Pálffy.

Sprovod Franje Jelušića. Već smo javili prernau i dosta naglu smrt višeg c. k. finansijskog savjetnika Franju Jelušića. — Njegov sprovod u Trstu bio je sjajan. Uzstavljivali su mu ne samo neki rodjac, među njima netjak pokojnikov pravnik Franjo Jelušić i mnogi prijatelji i znanci narođito Hrvati i Slovinci, nego također veliko mnoštvo c. k. činovnika iz svih stranaka, najviše finansijske, a na čelu njim c. k. namjestnik i c. k. finansijski ravnatelj.

Sprovod išao je od kuće žalosti u ulici Coroneo u crkvi sv. Antona novoga, gdje su se obavile obične molitve za pokojne. Iz crkve sv. Antona novoga išao je sprovod na kolodvor južne Željeznice, gdje se je blagova pokojnika metnulo na jedan željeznički voz, da se ga pak poštanim vlakom odveze do postaja Matulje, a od tuda u Kastav, u njegovo rodno mjesto.

Pokojnik je naime uvjek govorio, da će ići, kad odluči, na vremeni počitak, u Kastav. Kad mu toga Svemoguci Bog nije desudio, odredila je njegova ljubeznična supruga da bude u Kastvu, bar njegov vječni počitak, da bude pokopan na groblju svete Lucije.

Osim nekih rodjaka i rođakinja pratio je truplo pokojnikovo od Trsta do Matulje na želju supruge pokojnikove visi fin. kontrolor Lappi, koj je ujedno sa svojom suprugom Hrvaticom iz Puličine prijateljeval sa obitelji Jelušić preko 20 godina, od onoga doba kad je još pokojni Franjo bio viši finansijski nadzornik u Puli.

Pokojnikovo truplo sa pratinjom prisjepljeno je dne 16. siječnja kasno u noć na postaju Matulje.

Jutro dan na samu Antoniju je c. k. kotarski lječnik službeno proglašio mrtvačku skrinju pokojnikovu. Tu skrinju postavio se je na voz ponuđena za pogrebe g. Doberleta iz Opatije. I kad se je na skrinju postavio jedan vjenac, onaj od udove pokojnikove Marije i sina Josipa, a druge porazložilo po vozu, te kad je veleč, gospodin Vrabec pravačen sa dvimi drugimi svećenicima zapjevao: „Oslobodi...“ i pokojnikovu okadio skrinju, krenuo je sprovod put Kastva grada.

Kod sprovoda bili su mnogi pokojnikovi rodjac medju njima i starac Jelušić iz seoca Jelušića iz kojega potiču mnogi Jelušići u Kastvu, nadalje jedini netjak pokojnikov pravnik Franjo, načelnik kastavski Kazimir Jelušić i župnik Bersecki Rajmund Jelušić, kao i braća njim Lav, Ermin i Ljudev. Nadalje bio je kod sprovoda zastupnik naroda prof. Vjekoslav Spinčić, načelnik Voleški Dr. Andrija Stanger, lječnik Dr. Fabijanić, lječnik Dr. Letić, posjednik i pom. kapetan Viktor Tomićić, koncipijent Ante Justi. Napisali su pun list kad bi spominjali imena svih ostalih koji bijahu na sprovodu. Dosta da rečemo da bješa zastupana sva Kastavčina po občinskim savjetnicima, zastupnicima, županima i mnogobrojnim mužjima i ženama. Bila je to neprugljena povorka ljudi, koja je isla sva crkva sv. Jelene, gdje se je pjevala sv. misa, za pokojnoga tihu misu je čitao Rajmund Jelušić.

Posle sv. misa preuzeo je vodjenje sprovoda preć. g. Vinko Zamilčić, sačenik blagopokojnoga Franja.

Na groblju sv. Lucije je on odmoli o zadnje molitve običajne kod sprovoda, on mu grob blagoslovio, on prvi, bacajući gradi zemlje u grob, izlano riječ „Spomeni se čovječe da si prah i da ćeš se u prah obratiti.“

Za vreme sprovoda mnoga je razna protekla za pokojnikom, koj je toliko ljubio svoj Kastav i svoju Kastavčinu i toliko dobra pojedinim učinio gdje god je mogao.

Završavač ovaj opis, kličemo: Vječni ti pokoj Franje i blaga uspomena medju nama! Iskrano saznanje Vam suprogo pokojnika gospodju Mariju i sine Josipe. Kriješto Vas Svetogog Bog u Vašoj žalosti, a tješte Vas bar nekoliko ljubav od tolikih izkazana Vašemu suprugu i otcu.

† Matija Slavšić posjednik u Varljenih, umrl je na 20. o. m. na svojem posjedu u Varljenih, u dobi od 75 let. — Srednji jutro sproveli smo ga do hladnega groba. Pokojnik bil je prava stara korenika, jestiti domorodac, ki je veseljem pozdravljala s vječnim dome goste.

Mi se pridružujemo žalosti njegove familije i želimo mu da mu bude lahkda dočaća zemljica koju je svim srcem ljubi.

(O životu i sprovodu pokojnika dobili smo vrlo lep dopis, koji ćemo priobri drugi put.)

Krstić ima špilju na Voloskom kapitanatu. Već smo više puti opazili da Krstić va svojoj „špiljadi“ piše od stvari ke se dogadjaju na c. k. kapitanate na Voloskom i ke ne bi smeće biti ni jednu poznate buduće su uredovne tajne. Tako va zadnjou špiljadu piše od famoznega rekursa proti izbornim listam za občinu Volosko. On zna da je tobože kapitanat pretresan, ta rečnik „punat po punat, da je sedumat od kapitanata bil polag i Štanger“ (?!) Krstić kako vavel takо i tu lažu zač prikazuje postupanje kako pristrano a nam u prilog. Svaki ki samo malo pozna naše prilike mora se samo smeti na to Krstićevu pisanje zač svaki zna da nam Hrvatom i Slovincem u Istri nisu cesarske oblasti a ponajmanje političke bile nikada prijatelje.

Ako nas mora proganjati to je, ali učiniti nam neće po volje i i ako je zakonito to nikada. — Da oblasti u Istri zakon nepristrano vrše voće u Talijani pred deset let bili po svem svega propali. Dakle Krstić bezobrazno laže kad piše kako da kapitanat pristrano postupa a nam u prilog. A zač to dela? Za to da svoje mačke vara i za to zač misli da ima posla Scarpom, ki će od straha pred jednjem Krstićem i pred njigovom pojedaši postupat pristrano a na prilog Talijanom. Krstić straši da će poč deputaciju na Namestništvo u Trstu, da se tobože prituže proti postupanju kapitanata. To je opet samo prazno strašenje, kojim se gleda uplivat na oduku kapitanata.

Neka se Salo ne boji ne, nikada i nigdje u Istri ni još politička oblast povredila zakon na skoču Talijana. Mi se ne brinemo baš ništa da će bit s Krstićevoga rečnika. Mi znamo samo to: neka se slože svih vratih proti nam neće nam moći podeštarije set samo ako budu svi naši prijati glasovat. Mi imamo takovu vednu među Volosko-Opatijskim izbornicima, da moremo posvem mirno skazati na izbore. Krstićevoga strašenja se više boji Krstić i njigova kampanija nego mi. Kalabrezi vavel straše samo ih se ni jedan ne boji. Pred četiri leta su nam strašili da smo propali. Pred občinskim izbori su kupili raketi, bengali za svetkovat našu propast, pak na dan od izbora se nisu ni pokazali. (I još se nam rugava da smo od regimenta nebjose. Op. sl.) Na 7. decembra pr. I. su kompanali okole da će na Voloskom-Kastvu-Lovrane-Mošćenicom bit za se giro zbiran za deputata Costantini. Pak? Propal je tako sramotno kako ni jedan do sada. Tako i sada straše za komunski izbori samo da bi kega strašljivca prestrelili. A ja Kalabrezi ne valja Vam. Propal Vam je Musolini!

Iz Krstićevoga pisanja pak vidimo da on ima na c. k. kapitanat jednega špiljuna koji mu sve uredovne tajne pove. Ki je to? Mi ne znamo pravo ale sumnjamo. — Mi znamo pak dobro da su Krstić i Reveljan nerazdruživi prijatelji, da su vavel skupu

po oštarijah i lokandah na Voloskom pali Matulj, na Rukavce i puli Frančić. — Mi znamo i to, da je Šreiber s Krstićem veli prijatelj i da se s njim vavel pojedaši. — (Uprav veli čest za jednoga c. k. impiegata pojedaši se z jednom čovekom ki je bil kondan dan zaradi prevarstva op. ur.)

Italijanska i redenta. Primamo od jednega prijatelja ovaj list: Na 14. januara bili sam na Trste. Kad sam večer hodil na štacionu da slencujem odputujem nazad doma hteli sam pasat po jardine pred štacionom i videl sam da dva policija straže monumetan ki je na sredi jardina. Prosim Vas Svemoguci Bog u Vašoj žalosti, a tješte Vas bar nekoliko ljubav od tolikih izkazana Vašemu suprugu i otcu.

Vaš

L. M.

Drage volje čemo g. L. M. protumačiti štoriju od tega monumenta pred štacionom va Trste. Ta monumenat je bil učinjen pred dvanaest leti na usponu petstotetnice zdrženja Trsta u Austrijom. Talijanom na Trste je to monumenat mizak kako vrag zač ih spamećuje na Austriju i za to oni gledaju kako bi ga dinamitom hitili u zrak. Ved su nekoliko put to provali. I za to mora svaku noć policija ta monumenat čuvat pred Talijani. A ti Talijani va Trste su desni prijatelji i pojedaši Costantini, Krstić, Pušić i cele talijanske stranke u Istri. Po tom neka sude svaki rado imaju Talijani Austriju. A kako rado "imaju našega presveteloga Cesara videli smo onputa kada su kupili Oberdanka da ubije našega Cesara. —

Nino Percin paron de la špudacera. Ča je bilo dugo — priložio je blizu. Nino Percin je zel poda se Krstićevu špudacera. Orat! A i pravo je, da su mu je zručili. Diavolo! ča će on vavel bit tirapije od veliči i manjih mačaka. Dobro je da ima i on ku god kariku. Pak on je za to kako i storen. Onako trezam čovek! Nego ki će sada već moći s njim govoriti? Šaketa! Ved je počel glavu zgoru zlitat. A ima i zač. Paron de la špudacera de Matulji. Buškarona. Nego ča će kada je svet Bog nas očuvati! Na, ni nego dobil tu čast, a već ih je sto od njih na njega jeložo. Specjalmente pak Egman, ki je — među nami budi rečeno — bil na nekakvom dirite, da ju dobije. Nego Costantini kako pravi Talijan ne tripi Nemca, pak je vaje špudacera zručil Ninot Percinu. Anche una bona scelta.

Pitat ćete, zač sada na jedan puta da promeni! Ni se to storilo tako na jedanput. Zdavni misle je Costantini to učinit. A znamo i zač. Poznato je, da svih beči, ki se poslaju direktno na Krstića da prido u ruki gospodru. Poštiću. I tako se je dogodilo da je već nekoliko beči keh su neki poslali na Krstića kako abonament za njegovu špudacera dobiti u ruki g. dr. Poštiću, ki pak mora beči zručiti nekogoj Krstićevu ženu, kuje Krstić abandonal z detetom. Sada, da se zabrani, da ti beči ne prihajaju u ruki g. dru. Poštiću, odlučilo se je, da mora neki drugi špudacera poda se zet. Najprije se je govorilo, da će ju Costantini poda se zet, ma Costantini je rekao: che lu si vergognarebbe esser paron da un simile fojo! I tako je postal paron od špudacera Nino Percin, ki već moli i to i za debelimi slovi, da novac se ima izkazujući slat na njegovu adresu. Za tem se gre.

Iz Izvješča „Lovora“. Objećali smo, da ćemo se obratiti opet na prosljednje izvješće „Lovora“ ali nam to prostor nikako ne dopušta, pak smo prisiljeni da to učinimo u glavnijih točkah, da se tako oduzimo našemu obećanju.

Društvo je pokazalo u prošloj godini veliku djelatnost. Priredilo je šest koncerta, prireli jedan izlet sudjelovalo u Zametu, Vrbniku i Mošćenicama. Svuda se najboljim uspjehom. Sudjelovalo na proslavi zlatnog pira Nadvojvode Luksemburškoga te osvetljalo lice pred stranima narodi sudjelovalo serenadu u predvečerje imendana N. V. cara i kralja. — Sudjelovalo zabavi ţu dala Družba sv. Cirila i Metoda prigodom godišnje glavne skupštine, na koncu sudjelovalo „Lovor“ izletu što su ga priredili braća Česi a na čelu im Dr. Herold. Osim toga društvo je napravilo serenadu u predvečerje imendana dr. Andrije Stanger, obč. načelnika i dobrovredna društva. — U svemu je društvo imalo 30 dječnjadih, 20 podupirajućih i 10 članova utežiteljstva. Društvo je imalo priličan broj dobrovredora, koji su se sjetili novčano pribiti društvu u pomoć, — Imalo je društvo i pojštvenih prijatelja osobito g. Boža Dubrovića koji je uvek kad ga je društvo trebalo u kakvoj svećanjoj prilikoj pritekao društvu u pomoć sa svojim ličnim glasom.

Novčani promet društva bio je 4 hiljade 384 kruna i 34 helera to jest prihoda k 2.187.97 a razrhoda k 2.196.47. Društvo je u to platilo duga k 275.78. Osim toga nabavilo množinu pjeviča partitura, tambura i drugih potrebitina. Društveni odbor ostao je osim malih promjena isti. — Tamburaški shor ima 16 tamburaša, koji vrlo lijepi na preduz.

Dao Bog dobrog uspjeha i u buduće a to će biti, ako među članovima bude volje i poštovnosti. U kolo braća!

Promjena pučanstva na Voloskom i Opatije leta 1901. Leta 1891. oženila su se na Voloskom i u Opatiji svega skupa 32 parova a leta 1900. oženile su ih je 28, dakle leta 1901. 4 para više nego prvega leta.

Rodjeno je u svemu djece 140, i to 76 muščaka i 74 ženske. Godine 1900. rođeno je 156 djece, dakle leta 1901. rodilo se 16 dece manje nego leta 1900.

Umro je pak god 1901. 88 ljudi i to 47 muščeh i 41 ženskeh. Leta 1900. ih je pak umrlo 112, dakle leta 1901. umrlo ih je 24 manje nego leta 1900. Ako se sravni rodjeno 140 i umrli 88 to se pokazuje da se je leta 1901. rodilo 52 njih više nego umrlo. Polag brojenja od leta 1900. ima Volosko s Pobi. 2052 duše Opatija 2350 r. dakle 4402 duše Dodajmo povlaščak od leta 1901. 52 n. To ima sada celokupna župa Volosko-Opatija s Pobi ukupno 4454 duše

Kako se vidi za svemu tem da se je leta 1901. rodilo 16 djece manje nego 1900. ipak je celo stanovništvo ponarasio za 52. To se pak ima zahvaliti zdravstvenim okolnostim, ke su vladale leta 1901.

Zemljije za puti u Opatije. Dozajemo da kapitanat pozivlje vlastnika zemljista kuda ima preć gornje cesta u Opatije. Mi preporečamo našim ljudem, da koliko njim je to moguće daju zemljista bezplatno ili uz najnižu cenu, da se tako cesta ča prije graditi. Na ta način će njihova zemljista više vrediti, a mestu te učiniti velu korist.

Javna predavanja o živinogradnji u Podgradskom kotaru započela su dne 16. januara u Podgradu. Ta predavanja odlučena su uslijed naredbe ministarstva poljoprivrede, koje je doznačilo u tu svrhu svoju podršku. Predavanja drži c. k. kotarski živinjar gosp. Ramiro Celli iz Voloskog. Ta predavanja dijeljeni su ovakvo:

- 1) o zdravstvenoj domaćih životinja u obče; o gradnji štala, o gojitbi, krmu;
- 2) o plemenostvorju raznih domaćih životinja obzirom na njihove prednosti;
- 3) gojiba goveda;
- 4) gojiba ovaca;
- 5) Gojiba kravaca;
- 6) gojiba konja i konjolovlje;
- 7) prva pomoć i pogibeljivo ličenje;
- 8) podaka o načinu krmjenja i poduka o krmu;

9) kužne bolesti i živinarsko-redarstveni propisi; trgovina sa životinjom, jamstvo itd.

U tu svrhu određeni su sledeći dani:

U Podgradu:
dne 16. januara 1902. od 2—4 sati po podne;
dne 31. januara 1902. od 9—11 sati u jutro;
dne 14. februara 1902. od 9—11 sati u jutro;
dne 28. februara 1902. od 9—11 sati u jutro.
U Jelšanah:
dne 23. januara 1902. od 2—4 sati po podne;
dne 3. februara 1902. od 10—12 sati o podne;

dne 17. febrara 1902. od 10—12 sati o podne;
dne 6. marta 1902. od 10—12 sati o podne.

U Materiji:

dne 27. janara 1902. od 2—4 sata po podne;
dne 6. febrara 1902. od 2—4 sata po podne;
dne 20. febrara 1902. od 2—4 sata po podne;
dne 3. marta 1902. od 2—4 sata po podne.

Na Munah:

dne 30. janara 1902. od 2—4 sata po podne;
dne 13. febrara 1902. od 2—4 sata po podne;
dne 13. marta 1902. od 2—4 sata po podne.

Ova će predavanja zaista pomoći našim sejjakom, da poboljšaju svoje životinje. Valjalo bi, da se pri tom ne ostanе, već da se nastavi i buduće zime. Novac u to potrošen, biti će plodonosno uložen. Osim toga treba, da se vlasta pobrine i za izložbu životinja bar svake druge godine, kako je to već do sada predložila gospodarska zadruga za onaj kotar.

Nino Percin — journalista. Nino je već bil, kako znate, i ovo i ono, on je bil mornar, putnike, očar, trgovac s vinom na venik, lokandier, fitaletti, i ča ja znam ča je on sve bilo i kako znamo va niterem ni mu se posređio. Sada je on na jedanput stavlja u tivku, da će postat journalista. On računa, bit journalista je najlaglja stvar na svete. Napisat čagoder proti Hrvatom, pak to podpisat — i eko ti journaliste. Bit journalista je častno, a ki zna more — i frutat. I vel je pero i napisal: „Na znanju i razumje“. Ča se smejete? Znam, da Vi niste nikada čuli, ča će to reč razvaranje mi ako niste Vi čuli da je to, je benj čul Nino Percin. Ni ja ni vi ne znamo — ča će to reč razvaranje ale dosta je da to zna Percin.

On to zna — i za to je on journalista. A Berkin muž i Grizillo su na njega jeloži. Boča moj, ta svet! — Oni su jeloži, da ne moru bit oni journalisti, kako je Nino Percin. Tarzaru. Ča vam se dat! Personi — ter personi! Oni te se staviti s Ninom Percinom! A da ste čuli Grizilota i Berkinega muža ovki dan, kako su zijali proti Percinu: — Če da bude nekakav Istrjan i Taljan — vapidli su oni na štandare, a kad tamo govoriti i piše: „godine“, „udovoljujuće“, „vlastništvo“, „skopčani“, „tednika“, „podnade“, „skroz patrioci“ (Grizillo je rekao da neka stvar bi mogla bit skroz prevrtana ma nikako skroz patriocična) pak „smjer“, „podupirati“, „cena“, „imenuje“, „novac“, „slijati“, „izklijnje“ (kakovi vratiti klijuci su to! rekao je el mari de Berka.) I to sve va nekoliko rigi. A che nova lja, sier Percin! vapidli su oni dva — ako bude to tako napred hodilo, on će nas sve povrhatit. — Neka, neka oni brbju ča ih je volja, ma intanto Percin je journalista, a Grizillo i on drugi njegov pojeda neka diktaju, kako vragna te.

Salo poštenjaković. Salo va svojoj špudice ne prestanato zmera našem ljudem „falsadori“ i „trufadori“ za svem tem da ih celi svet pozna za poštene ljude. Pak da bi zmeral nego jedan Salo čovek ki je zaradi prevarstva već dva puta bil kondenan, čovek sa koga je c. k. kotarski kapitan Fabiani rekao, da je vredan za beć storiti i takovo delo za ko se gre ve prizem. Da bi bilo samo to ale on ih ima još i tuščen na svojoj duši. S poznatim već kuntratom daroval je Krstić svojoj žene celo svoje imanje va Žadre. Ta kuntrat je pak bil filž zač se je Krstić na njim podpisal + ič namesto sponjem imenom, zač ni bil storen pul notara, kako po zakonu moraju bit storeni svi kuntrati maj mužom i ženom i zač Krstić kad je ta kuntrat delo je bil vec sve svoje imanje prodal svojoj matere. Dakle on je svoju zakonitu ženu s tem kuntratom na trdje vere prevaril. — Reci Salo, ako imas obrazu da nisi ta kuntrat svojoj žene storil! Ne samo to!

Leta 1899. kad je Krstić šal bivat k Matuljskom z Ambrozinkom tužila ga je

njigova zakonita žena da njoj mora davat toliko na mesec za hrauu. Va svojem odgovoru na tužbu od 14. aprila 1893. koga je Krstić vlastitom svojom rukom pisal, govoriti Krstić da se on sponjem zakonitom ženom ni nikada očenil. Za tem je žena dokazala ženitbenim listom od plovanije va Hrašćine da se je Krstić na 7. decembra leta 1882. va istinu po cesarskem i erkvenem zakone očenil svojom zakonitom ženom Ljudmilom rođenom Kružić. I sud ga je se zna odsudil da njoj mora plaćat od leta 1899. na prvo 20 fiorini na mesec. Nego do danas ni njoj platili ni šolda. Sve je to prava istina koju se more svako doba dokazat s akti III. 1. 1993.

I takov čovek ima obraza poštemen ljudem poštenje zimati! On ki je svoju zakonitu ženu na tako grdi način prevaril, on ki ju je na sude zatajil, on ki je bil već nekoliko puti zaradi prevarstva odsudjen! Sramotno va istinu sramotno, da se ča takovega more va našen krajeg dogadjat. Da se Krstić poduča ča takovega va Dalmacije storit bi ga Dalmatinci na prvu smokvu obesili za nogi.

Salo je već z davnji zgubil poštenje pak mu se za to ni ne čudimo, ta njigova zakonita žena govoriti od njega va svojoj pravde za prehranu (III 1. 1893): Čovjet, koji može zatajiti najveći žen, vjenčanu pisanu, a to je Ivan Krstić, taj nije vredan da ga sunce grije već da se ga za noge obesi za primjer ostalim varalicam, koji bi se usudili toli sveti čini tajti. Mi se ne čudimo ni Pušine ni Unkvartinu, da se s Krstićem pajdaš zač znamo da su „tutto una pasta“ mi se samo čudimo nekem našem domaćem inače poštemen ljudem, ki se ne srame ni Boga ni ljudi pajdaš se z jednim takovim stvorenjem kakov je Salo. Dobro kad baš neka njim bude, s tem pokazuju da nisu ni mri poštenju od Salo Poštenjakovića!

Na mužku područnicu sv. Cirila i Metoda u Kastvu stigli su sliedili prinosi: Jelušić Ljud. izruča sabranili dne 15. 9. 1901. u veselom društvu Hrvata i Slovenaca u sv. Krizu-Srdoci k 6'40. Frilan Vjek. Rubesi a) za izlicitiranu skataljicu žigica „Parafinerade“ kod Frilan Fr. Plovanić k 2'24 — b) sabranih na predlog Rubesa IV. prigodnom ženitbi Valentina Josipa sa gdjicom Stambul Marijom k 7. — c) Preostatak računa u krčmi V. Frilan prigodom izbora fiducijara u Beliči k 21. 11. pr. g. k 5'76. Po tom članarine: Jelušić Kazimir za 1901. k 2. Uklupno k 23'40.

Pa opet prinosi: 1) E. Karavaris 5. 12. globa jer nije imao družibnih žigica k — 60. 2) Na Luciniju 13. 12. pr. l. sabrano kod g. Grgurina Vinka u Južiću na predlog Jos. Kinkele k 3'50 3) Kukamidi Mate, Brnčići 37, za izlicitiranu cigaru — (hel. 3) u njegovoj krčmi na Božić u večer (izlicitili Kukamidi M. br. 37, Kukamidi Mate br. 36, Jelušić M. br. 34 i Jelušić Anton br. 35) k 4'40. 4) Istom prilikom dao je za jednu cigaru Jardas Fr. br. 33 k — 60.

Za dobru ruku sabralo se na zabavi „Istarske vile“ nastupom nove godine a na predlog g. K. Jelušića, te darovaše u holiku se podpisali gg. Kaž. i Drm. Jelušić k 10, M. Trinajstić, Ljud. Jelušić, Ljubica Jelušić P. Rubesa, V. Rubesa, Frm. Jelušić i Ivan Ivančić po k 1, te ostala gospoda koja ne podpisala svoga imena, a sabravaš gdje Šepić, Karavaris i Babić k 35'60. Za dobru ruku družbi daje g. Ivan Vrabec kapelan k 5, a g. Šepić Mate učitelj k 4. Uklupno k 77'10

Za tim na dan Trih kralja kao za dobru ruku bijaše sabrano od gg. Butković Niko, Munić Vinc. po k 2, Jelušić Franjo, Kacin Paškal, Baćić Vinko, Grosman Eugenija, Lampert Drag., Munić Frane, Karavaris Ana i Juretić Petar po k 1, Ferljan Vjekoslav 80 hel, Lorenz A. 60 hel, Žic F. 50 hel, Jelušić Lav, Babić Andre, Jelušić udova Nadala, Menha Andre, Baćić Frane, Štefan Amalija i Diraka Andre po hel 40, Budzdon Anzelim i Jurinčić Frane po 30 hel, Širola Santo, Jurinac Josipa, Šinčić Ivan i Gauš Josip po 20 helera, i Jurinac A. 10 helera, Uklupno k 18'20. Istog dana sabralo se članarine k 17. Dne 5. 1. o. g. ostatak ne izigrane partie kod Terze k — 50 —

Iznos k 35'70. Pribrojiv svota prvog izkaza k 77'10 je sveukupno k 112'80. Živili naši dični Kastavci!

III mi — III Salo. Salo piše va zadnjoj špudaderi da je „Obzor“ pred božićnemi blagdanu pisal ovo: „Istra nemu da bude antridska zemlja“. Tega ni „Obzor“ ni sada ni nikada štampl. To govorimo mi. I ako nam je Krstić vredan dokazat, va kem broje od „Obzora“ je to našal neka nam slobodno reče, da smo mi najgrji lažljivi. Neka to dokaže. Zgubit ne će s tim niš zač i ako ne dokaže — ča je više nego sigurno — on će ostati ono isto ča je i prvo bil — čovek ki bi za boči itd. itd.

Talijansko razbojstvo va Trste. Četvrtak na 16. o. m. zapolne na 4 ure zaklal je va Trste jedan talijanski podanik imenom Tomaso Martucci svoju frajaricu od 17 let, imenom Ofelija Komar.

Ta Tomaso Martucci prišao je u jeseni lanjsko leto z jednom talianskom kompanijom od teatra kako korista iz Italije va Trst. Bival je baš nasprtno od neke babe Marije Komar va via Sapone. — Ta baba imela je jedan jako lepu kćer od 17 let po imenu Ofelija. Martucci i Ofelija su se više puti s ponestri videli i na koncu su se jedan va drugega zaljubili. Nakon nekoliko vremena je Martucci zapeljal divoku Ofeliju da je pobegla od materi i šla k njemu biti. Nego kada je talijanska kompanija od teatra imela pot da s Trste Talijan, Martucci je imprialj svoju Ofeliju i šal je va Beneči. Z Beneči je nakon nekoliko vremena prišao nazada na Trst da najde i ovde kakovu službu. Budući ni mogao nađi nikakove službi prisiljil je svoju frajaricu Ofeliju da ova prsu svoju mater da bi mu dala beći dokle najde službu. I brižna mat da zadovolji svojeg preljubljenega otroka dala je razbojniku skroz više meseci hrana i beći za svemu tem da ni skoro sama imela ča jist.

Na koncu je Martucci našal pul jednega trgovca nekakovu službu za prodavat mužke šarpe, nego trgovac je pital garantiju od nekoliko stotin. — Talijan je pital mater od frajarcice da mu ona garant. Budući pak mat nije mogla nikako garantiti zač ni imela s čem odgovorila mu je da ona ne more zatikakov garanciju. Na to je krvoljni Talijan odlučil osvetiti se materi i kćere. Za to je va četrtek za podne šal va kuću gospoje Komar i onako po razbojniku, komu znaju samo Talijani zabol je siromašnoj Ofeliji Komar nož va sreća, da je siromašica valje umrla.

Na to je Talijan pobegao (po pravu talijanskmu op. sl.) Kad je pak doznao da ga policija išče šal je na talijanski konsulat i tamo se je predal oblaste zač je videl da ne more pobegnut. Ovo se je sve baš ovako dogodilo. —

Zidovsko-talijanski „Piccolo“ od 17. o. m. pak prikazuje tega Talijana Martucci, samo za to ča je Talijan iz Italije, kako da je storil Bog zna kakovo junacko i dobro delo s tem da je ubil tu nesrećnu siromašnu djevojku.

„Piccolo“ ne mari niš za to da su stariči mat i brižna kćer te razbojnika teliko meseci hrani, on ne mari niš za to da te siromašne ženske ke su se same z velom mukom hraniše nisu mogle i naprvo gladnega i lenega Talijana hraniš nego ono djebe neba razbojnika Talijana i prikazuje ga svetu kako jednega mučenika a svu krvnju od onega ča se je dogodilo hita na siromašnu familiju Komar.

„Piccolo“ a i svem našem Talijanom je najvedi tat, najveći razbojnik, najveći palikača, poštenjak prvega reda samo ako je rođen va Italije i ako za Talijana bat!

Pfui mrcine!

Princ Adalbert u Trstu. Kad je na 16. o. m. pristala njemačka ladja „Charlotte“ s pruskim princem Adalbertom u trčansku luku, oduvez su joj se u susret njemački generalni konsul dr. Stanislav i tajnik načelnika vojne uprave barun Winkler, te pošli na nju. Pošto se je „Charlotte“ usidrla, posjetili su zapovjednicu c. i kr. ratnih ladija zapovjedniku njemačke ladje.

Posljive službenog primanja poklonila se je prinцу Adalbertu na ladji „Charlotte“ nje-

mačka kolonija u Trstu. Na 16. o. m. u 11. o. m. sati prije podne primio je princ Adalbert na ladji „Charlotte“ namjestnika grofa Goessa, mjestnog vojničkog zapovjednika generalmajora Conrada, contre-admirala Kneulera i Rippera, koji su se po nalogu Njeg. Veličanstva stavili princu na raspolaganje. Prince razgovarao je sa spomenutom gospodom duže vremena. Isto dan u 7 sati sišao je princ s ladje na kopno i odvezao se u generalni konsulat, gdje je prisustvovan objed, što ga je njemu u čast dao generalni konsul dr. Stanislav.

U trčanskom gradskom kazalištu bila je prvi petak u čast njemačkih častnika ladje „Charlotte“ sljajna predstava. Prikazivao se je „Lohengrin“.

Na 17. o. m. u tri četvrtka na 12 sati prije podne prisustvovan je princ Adalbert lunchi, što ga je njemu u čast dao na c. i kr. ladji „Monar“ contre-admiral Ripper.

Za Mesicov spomenik. Dne 28. studenoga t. g. navršila se je godina dana, odakle je vis. kr. zem. vlasta podpisala dozvolu o sabiranju prinosa za podignuće spomenika Matiji Mesicu. Dozvola je dana na dvije godine, tako je to još ostaje jedna sama godina za daljnje sabiranje prinosa.

Svota do sada sakupljena dosta je malena, da se podigne običan spomenik prvom rektoru najvišeg našeg učevnog zavoda. — Prinosi, što su do sada odboru stigli skoro su izključivo iz Banovine, dočim su se ostali hrvatski krajevi slabo ili bolje rekuć nikako odzavali.

S toga se odbor na osobiti način ponovo obraća na rodoljube po svemu narodu našem, da bi živje uznastojali oko prilaganja i sakupljanja prinosa za spomenik i time pokazali zajedničtvu barem a presvjeti koje će se najbolje izraziti u vidljivom tom znaku, u spomeniku naime prvome rektoru najvišeg našeg učevnog zavoda.

Od rodoljuba u Banovini, koji se još pozivu odzavali nisu, nadamo se da ove godine neće izostati, a da za ovu rodoljubnu i plemenitu svrhu svoj obol ne prima.

Prinosi šalju se ili predsjedniku gosp. Andriji Olujeviću ili blagajniku, D'Elli.

Za možebitne obavijesti najbolje je obratiti se odborskom tajniku gosp. Anti Baradu.

U Brodu n. S. koncem studenoga 1901.

Odbor za podignuće spomenika Matiji Mesicu.

Prijateljska pogodba dvih Hrvata u Americi. Nedaleko od Calumeta nalazi se rudnik Quincy, gdje imade naseljeno naših hrvatskih radnika, koji tamo ima priličan broj i koji živu u najboljem sporazumnim i hrvatskoj ljubavi. Ništa nije kadro poremetiti tu njihovu slogu za to evo primjera:

Anton Slijavac i Ivan Urbanc poznati su među tamošnjim svojim, zemljacima, kao dva vjerna druga, te se međusobno ljube i paze kao dva iskrena prijatelja.

Nu od nedavno, skoro da se nisu razvrgle sveže ljubavi i odanosti koje su među njima postojale od rane mladosti, pa sve do današnje zrele dobe. Uzrok tomu dala je krasna mlada Hrvatica, koja također horavi u Quincyju i koja je svojim ljubkim očima razplimala ljubavni žar u srdecima objiju prijatelja. I jedan i drugi ljubili je žarkom ljubavi i prijatelj Antun i prijan Ivo želili su, povesti pred oltar krasnu djevojku i prijeći se joj onđe pred Bogom i ljudima da će ju do groba ljubiti i cieleg života ostati joj vjerni. Nu obojici nisu mogle te želje nijihovih srca izpunjene biti. Sto dake oni nicište? Kao pravi prijatelj dodjose do pogode, koja za koliko se čudna pričnja, ali ipak zaslužuje svakog priznanja. Sporazumili se međusobno, da će prepustiti djevojci neka izabere, pa sretnik, koji će usrećen biti djevojčinom ljubavi, ne samo da će povesti pred oltar, nego će još od odbijenog ljubljivnika dobiti na dar 10 „boksa“ pive. A što sada? Treba strujivo čekati, dok se krasna Hrvatica odluči na izbor, pa se onda pripravljati na veselu svadbu, kod koje će se naravno izpiti i onih 10 „boksa“ pive.

Naša cenzura i Krstić. K nama dolaze ljudi i pitaju nas kako je to, da naša katarska oblasti ni sekvira zadnji broj Kr-

stičeve „Nesloga“. On članak „Va kem stope živimo“ da je tako napisan, da bi se po zakonu moral zapleniti. Mi smo ta članak napisali i našli smo ga u njem takovih stvari napereñih proti svetoj izpovedi, kakoveh se ni još usudili napisati ni najveći protivnici naše svete vere. Tu se moj dragim čita, da sveta izpoved ni niš drugo leh kovačja s kemi pojti rnatju čvrsto sapet ruki od čoveka, ki in žel veruje. Na ove pogane, svetogrdne i skandalozne besede mi kako pravi i dobiti vjernici i kršćani-katolici protestiramo iz dubine naše uvredjene duše. Onem pak ki nas pitaču zaš da ni naša oblast sekvestrala ta vjeru vrednjaci članak, mi odgovaramo: — C. k. oblast zna, da dokle se u Reke štampuje ona gnujsoba, da dotele ju ni moguće zapleniti. Naš kapetan naime nima oblasti da dade uništiti slog i sve brojive lista ki se štampaju u Reki puli Batari. I pravo ima naš kapitanat kada tako dela.

Ples naših veterana. U nedelju dne 26. o. m. imaju naši veterani va „Quarnere“ ples. Preporučamo našim prijateljem da ne fale poč na tu zabavu.

† Prof. Ivan Lenac. Na Sušaku je preminuo dne 17. t. m. profesor velike gimnazije g. Ivan Lenac. Vječni pokoj blagaj njebov duši!

Sjajni ples džaonice „Zora“. Kako smo već javili va zadnjem lista „Zora“ u Opatiji će jedan „sjajni ples“ na 29. o. m. Za ta se ples delaju već i vele pripravi. Va našoj „Zore“ uči se već nekoliko večeri lepi tanac „Kolo“, za koji se je dobavilo i posebno učitelja z Reki. Na vježbe dolazi sva sila mladić i djevojak da je prava milota gledat ih, kako se lepo vježbaju. Kako smo mogli vidjet, taj de ples izgledat od prilike onako, kako su izgledali prvi plesi, keh je davala u svoje vremena naša „Zora“ i keh se nam još vavek va pamete ostale. Da se to postigne, reč bi, da će se zabavni odbor obratit s najljepšim i najteplejom molbom na gospodje i gospodice plesače i na gospodu plesače, da na taj ples prve dodu u leđnih toaletih a drugi svečanom, crnom ođelu. Mi čemo, da nam taj fini ples izpadne u redu, da ne bude, kako oni kalabrežki takozvani fini plesi, na keh se pleše čak i prez belih rukavica.

Mi preporučamo našem mladnjemu svetu da se odazove molbi zabavnoga odbora, jer na taj ples doč će sva sile našega sveta. I tako se nadamo proti opet jednu večer va lepo ugodnoj zabavi.

Dobra ruka za družbu Sv. Cirila i Metoda za Istru. Na Voloskom su još darovali „dobra ruku“, a pomognutju su izostala imena, sledeći: Marija ud. Stanger 3 K, Ivan i Kornelija Mandić 4 k, Mirko Vučelić i Mondina ud. Tomašić po 2 K, Karolina Tomašić, Marija ud. Derenčin, Marija Bonani, Josip Kuhar, Ivan Šepić Zvonečan, Franje Drnjević i Anton Rajčić po 1 K. Naknadno darovalo veleničani g. Dr. Emanuel Perčić u Voloskom za „dobru ruku“ K 20.—. Kod gospodje Marije pl. Märthal u Voloskom sakupilo se na novo leto prigodom čestitjanja K 4.40 u ime dobre ruke za družbu. (Ovaj poslednji iznos izražen je izravno blagajniku).

U Novoj Vasi kod Poreča sakupio je domorodac Petar Vlašić u ime dobre ruke za družbu K 22.60 a darovali su gg. Stipan Klarić p. Mata, Martin Klarić od Stipana, Rados Potar p. Stipeta, Ivan Soldatić u Radosi Ivan Klarić od Stipana po K 2, Vesnaver Tome p. Mata K 4, Ivan Vesnaver p. Grge K 3, Micatović Luka p. Iveta, Decović Androj e brada, Decović Mata i brat, Rados Antun p. Gaspara, Petar Vlašić po K 1, a Soldatić Stipe p. Stipeta 60 h. Da Bog pozivi naše dične sokole na vratah Poreč-gradu!

U Poljanah darovali su Petar Grizilzo Brdo, Ante Stiglic učitelj po 3 K,

Za dobru ruku družbi sv. Cirila i Metoda sabralo se je dne 12. siječnja 1902. u Rubešini kod Josipa Ferlana među članovima Udruge sv. Mihovila a na predlog predsjednika iste udruge K 13.—. U isti namjen darovalo je Družbi župnik Rajmund Jelušić u Berseču K 10, posjednik i trgovac Toma Kumičić isto tamo K 2.—.

U gostionici Viktoria i Marijane Slavić kod Matulji sabralo se je u malom društvu dne 6. prosinca 1901. K 2 para 80.

Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru doprinijeli su mjesto vienca na grob blagopokojnoga c. kr. višega finansijskoga savjetnika Franja Jelušića:

Franjo Jelušić K 20, Kazimir Jelušić s gospodjom Ernestom K 30, Rajmund Jelušić K 20, suprugi Ljubiča i Rudolf Dešković K 20, Ljudevit Jelušić K 10, Ermin Jelušić K 5, Vjekoslav Spinetić K 10.

Isto za Družbu sakupilo se na predlog Ivana Sušanju u veselom društvu kod Josipa Kinkela u Perenjicima K 2.66. Radi zakašnjenja na zabavu „Istarska Vila“ u Kastvu platilo je g. Andre Radetić iz Trinajstici globu od 1 K za družbu, g. C. N. Vela gimnazijalac na Sušaku sabrao je kod g. Ivana Vlah-Vicić u Trinajstici K 3.36 a g. Ivan Vlah darovač tom prillkom 1 K. U gostionici Frana Monjca u Zametu sakupili Slogaši u veselom društvu K 6.24 za družbu. — Kod proslave imendana preč. mons. Vinka Zamlića dekanu i župnika na Voloskom sakupilo se je K 31.60. Josip Valetić, M. Mune darovalo je 1 K. Živili! Živili! darovatejli!

Za pogorela Ivana Krbačića darovali su gg. Josip A. Kraljić učitelj, Ivan Majer i M. Jerman svaki po 1 K. — Bog njim plati!

Dječak marljiv i liepoga ponosa, koji je svršio pučku školu s dobrim uspjehom prima se u tiskaru **V. Tomićić i dr.** Opatija.

Oglas.

kojim dajemo do zaanja štovanom občinstvu šrom Istre, kao svim rodoljubom, da je u Moštenicah otvorena nova gostionica

„Velebit“

koja je providjena dobrom domaćim vinom i jelom kao i sobama za spavanje uz vrlo umjerene cene.

Ako bi tko želio i ljetno stanovanje, to se najtoplijie preporučamo slavnom občinstvu.

Vlastnicu gostionice
„Velebit.“

Oglas.

Domorodne gospodarice kupujite surogat (cikoriju)

Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru!

Prodaje se kod gospodina **VI. Fiamina**
Opatija. (Križićić.)

Ljekarna D. Accurti

na Rici,

Corsia Deák, (tik kolodvora)

preporuča svoje medicinske specijalitete:

Željezovito-Kina-Vino, vrlo

ugodna okusa, invrasto sredstvo proti slabokrvnosti, živčanim bolestima, lošoj probavi, te u rekonvalescentnom stanju za svih bolesti.

Najfinije bakalarovo ulje

čistoto, te na željezom i jodijem, direktni uvor u Bremenu iz znamenite i svjetske tvornice: Lahusen. Ovo čuveno ulje rabi se za velikim usjekom proti: mušici, skrofici, rakitici, plućnom katarru, kašlu i košnem osiku.

Invadima Salsaparilje Honduras. Invrasto sredstvo za čišćenje krvi osobito iz tajnih bolesti.

„Galfungo“. Jedino i najbolje sredstvo, kojim se sigurno daju odstraniti kruna, oka.

Zdrave kapljice. Nezadržljivo sredstvo za sve selidbene bolesti.

Grand Hôtel

u Opatiji

preporuča se p. n. občinstvu osim krasnim sobama i izvrstnom kuhinjom takodjer i liepo uređenom

Kavanom

u kojoj će se uz dobru kavu naći i liep izbor novina u raznim jezicima među kojima ima do

pet hrvatskih.

Ozbiljni štovanjem
W. Žekenher.

August Halauska, slikar.
Opatija br. 267.

Preporuča se slavnom občinstvu za bojadisanje soba, dekoracije, bojadisanje drva i sve što spada u njegov zanat.

Solidna izradba. — Umjerene cene.

Krojačka radiona!

Podpisani stavljaju sl. p. n. občinstvu do znanja, da su otvorili svoju novu radionu svakovrstnih pomodnih gospodskih odjeća

Naručbe izvršujemo solidno, brzo i uz veoma umjerene cene, te se time sl. p. n. občinstvu koli mjestu toli i okoline najtoplje preporučujemo za što više raucba uz geslo

„Svoj k svom“
sa veleštojanjem
Špan & Pečnik
državna cesta, Vila Ježica
Opatija.

*** Siegfried
Jesolini ***
Volosko 25.

Prima namještaja za električne svjetiljke i zvončice. Drži takodjer u skladistu sve za slične radnje potrebne sprave i to uz najniže cene.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu, stojeća pod zaštitom občine slob. i kraljevskog glavnog grada Zagreba, otvorila je

GLAVNO ZASTUPSTVO

za Istru, Gorice, Trsat i Dalmaciju sa sjedištem u Puli.

Upozorujemo svakog valjanog kućegospodara, da sve svoje zgrade i pokretnine osigura proti požaru i šteti od groma kod „Croatiae“ već načela radi, da novac ne ide u ludjinu.

Osiguranja se primaju uz vrlo niske cene i dobro jamstvo.

Mjestni zastupnici traže se u svim selima i gradovima Istre, Gorice, Trsta i Dalmacije. Ponude se šalju na:

Glavno zastupstvo „Croatiae“ u Puli.

Javna zahvala.

Tužna i razvijljena se srca zahvaljujemo svima, koji su nam na budi koji način izrazili sućut nad gubitkom našeg premilog pokojnika

Mata Slavića

Od srca svima hvala, koji su smrtnye ostanke premilog pokojnika izpratili do hladne groba, naročito gospodin Monsignor Vinko Zamlić u drugoj godini svećenicima, gosp narodnom zastupniku prof. Vjekoslavu Spinetiću, načelniku Volosko - Opatijskom gosp. Dr. A. Stangeru, načelniku Kastavgrada gosp. Miru Jelušiću, onoj gospodi koji su nosili duplike, svima ponovno neka bude ovim izrečena hvala a od Boga plaća.

Varljeni, dne 22. januara 1902.

Raztužena obitelj.